

Jaarverslag 2019

**Vereniging voor Evangelisatie
Het Mosterdzaadje**

Gortel

Het Mosterdzaadje, Gortel

Oranjeweg 116

8166 JD Gortel

0578-668163

Contactpersoon: F. J Roos (directeur)

web: www.cbshetmosterdzaadje.nl

email: info@cbshetmosterdzaadje.nl

...ruimte
voor
groei!

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
1. Het Bestuur	6
1.1 Organisatie	6
<i>Contactgegevens</i>	6
<i>Overzicht scholen</i>	6
<i>Contactpersoon</i>	7
<i>Juridische structuur</i>	7
<i>Organisatiestructuur</i>	7
<i>Governance Code</i>	8
<i>Functiescheiding</i>	8
<i>Bestuur</i>	8
<i>Intern toezichtsorgaan</i>	8
<i>Medezeggenschap</i>	9
1.2 Profiel.....	9
<i>Missie & visie</i>	9
<i>Kernactiviteiten</i>	9
<i>Strategisch beleidsplan</i>	9
<i>Toegankelijkheid & toelating</i>	10
1.3 Dialoog	10
<i>Belanghebbenden</i>	10
<i>Klachtenprocedure</i>	12
2. Verantwoording Beleid	13
2.1 Identiteit.....	13
2.2 Pedagogiek	14
2.3 Onderwijs	15
<i>Doelstellingen</i>	15
<i>Onderwijsresultaten</i>	15
<i>Inspectie</i>	15
<i>Visitatie</i>	15
<i>Passend onderwijs</i>	15
2.4 Kwaliteit	16
2.5 Personeel en organisatie	18
<i>Uitkeringen na ontslag</i>	18
<i>Personele inzet</i>	18
<i>Aanpak werkdruk</i>	18
<i>Strategisch personeelsbeleid</i>	18
2.6 Beheer bezittingen en gebouwen	20
<i>Verbouwing</i>	20
<i>Herinrichting schoolgebouw</i>	20
<i>Permanente Onderhoudscommissie</i>	20
2.7 Financiën	21
<i>Treasury</i>	21
<i>Allocatie middelen</i>	21
<i>Onderwijsachterstandsmiddelen</i>	21

3. Verantwoording Financiën	22
3.1 Realisatie staat van baten en lasten en balans	22
<i>Staat van baten en lasten</i>	22
<i>Balans</i>	25
3.2 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief.....	26
<i>Leerlingen</i>	26
<i>FTE</i>	26
<i>Staat van baten en lasten</i>	27
<i>Balans</i>	28
3.3 Financiële positie.....	29
<i>Kengetallen</i>	29
3.4 Risico's en risicobeheersing	30
<i>Interne risicobeheersings- en controlesystemen</i>	30
<i>Belangrijkste risico's en onzekerheden</i>	30
<i>Beheersing van de risico's</i>	31
4. Verslag van de toezichthouder	32
BIJLAGEN	34
BIJLAGE I Verantwoording middelen prestatiebox	34

Inleiding

In dit verslag blikken we terug op het jaar 2019. Het is 130 jaar geleden dat Het Mosterdzaadje ontkiemde.

Met vreugde kijken we terug op een jaar vol voorspoed. Het stemt tot verwondering dat na zoveel jaren het bestuur met fris elan de doelstellingen van de vereniging gestalte mag geven. Het verslagjaar bleek een jaar vol uitdagingen. Een jaar ook vol uitgelezen gelegenheden om uitvoering te geven aan de missie van Het Mosterdzaadje: Verkondiging van het evangelie en het geven van goed onderwijs.

Elke maandag beginnen we met alle kinderen en leerkrachten gezamenlijk de nieuwe week. Met elkaar zingen we die missie tijdens de weekopening:

*Roept uit aan alle stranden
Verbreid van oord tot oord
Verkondigt alle landen
Het Evangeliewoord!*

We nodigen u uit om kennis te nemen van de uiteenlopende activiteiten die hebben bijgedragen aan het verwezelijken van onze missie.

Frans Jan Roos
(directeur)

1. Het Bestuur

1.1 Organisatie

Contactgegevens

Vereniging voor Evangelisatie Het Mosterdzaadje te Gortel, gemeente Epe
(Bestuursnummer 84787)

Oranjeweg 116

8166 JD Gortel

0578-661863

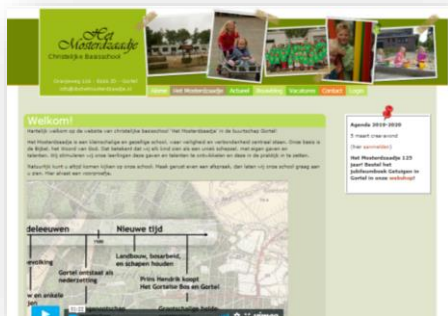
secretaris@cbshetmosterdzaadje.nl

www.cbshetmosterdzaadje.nl en www.gortel.org

Overzicht scholen

Christelijke Basisschool Het Mosterdzaadje

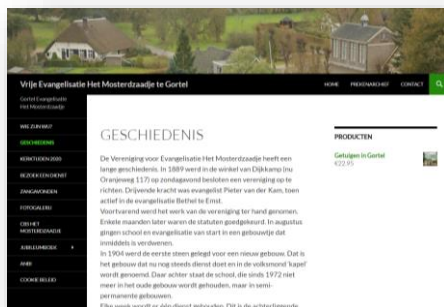
Maak kennis met onze activiteiten door een bezoek te brengen aan een van onderstaande websites:

www.cbshetmosterdzaadje.nl

<https://scholenopdekaart.nl/>

www.gortel.org

Contactpersoon

Heeft u vragen naar aanleiding van het jaarverslag of wilt u reageren? Neem dan contact op met een van de volgende personen:

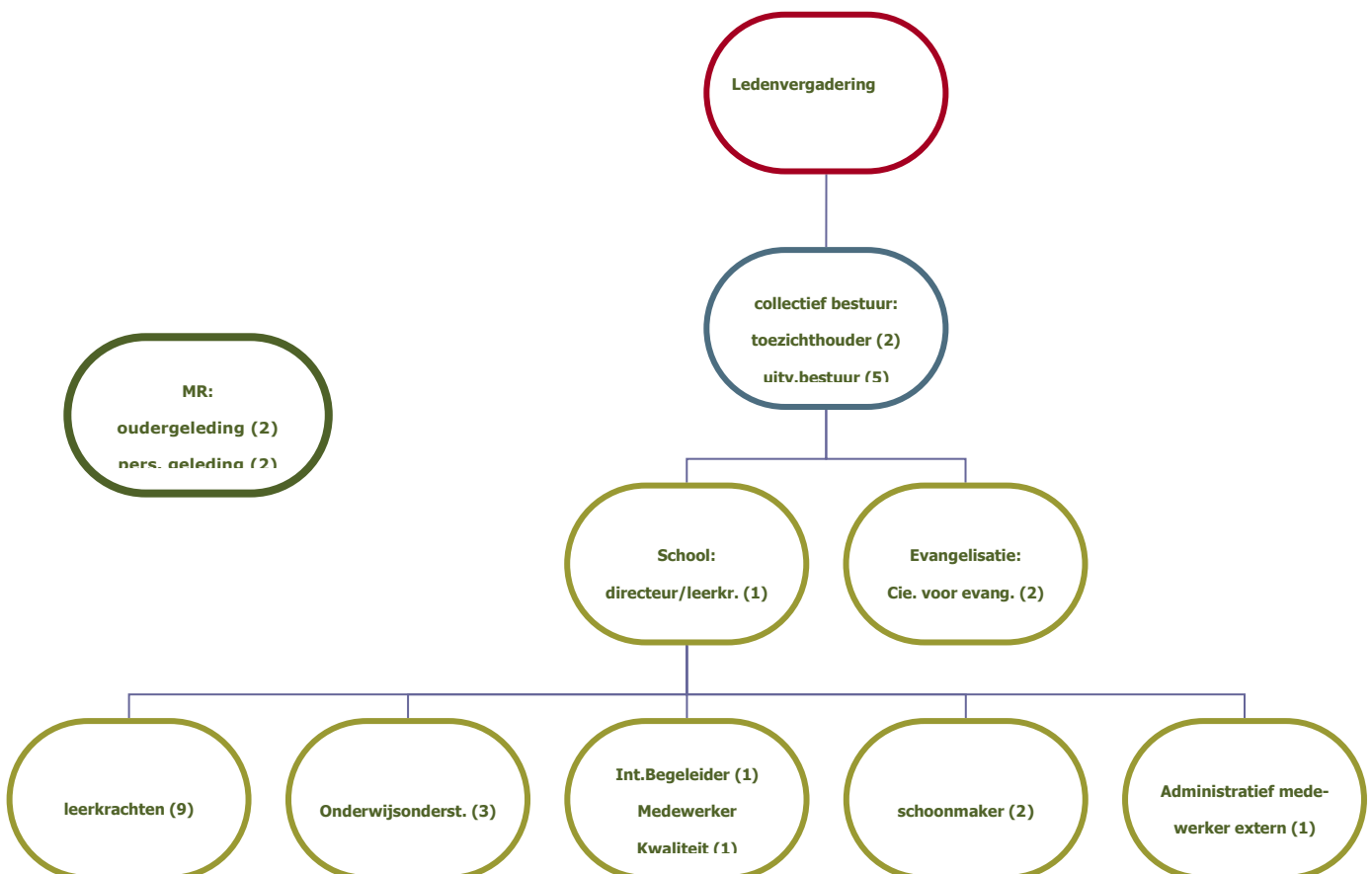
Dhr. Reinder Groothedde (secretaris)
0578-745017
secretaris@cshetmosterdzaadje.nl

Dhr. Frans Jan Roos (directeur)
0578-661863
info@cshetmosterdzaadje.nl

Juridische structuur

Sinds de oprichting in 1889 kent Het Mosterdzaadje de verenigingsstructuur.

Organisatiestructuur

Governance Code

Het bestuur handhaaft zoveel mogelijk de in [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) vastgelegde uitgangspunten omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en leidinggevend in het primair onderwijs.

Functiescheiding

De handhaving van de Code Goed Bestuur, houdt onder meer in dat de verplichte scheiding van functies van bestuur en intern toezicht zijn uitgewerkt in het zogenaamde one-tier model. Dat wil zeggen dat de functies van bestuur en intern toezicht in één orgaan van het bevoegd gezag zijn ondergebracht, waarbij scheiding van bestuur en toezicht wordt gerealiseerd doordat binnen dat ene orgaan bepaalde functionarissen met de uitoefening van het bestuur worden belast en anderen met de uitoefening van intern toezicht. De functie van bestuur berust bij de uitvoerende leden van het bestuur (bestuur) en de functie van intern toezicht bij de toezichthoudende leden van het bestuur (intern toezichtsorgaan).

Bestuur

Het bestuur wordt gevormd door de volgende personen:

Poul van der Net (voorzitter)

Betaalde nevenfuncties: stafmedewerker Leger des Heils
Onbetaalde nevenfuncties: lid ledenraad Evangelische omroep

Reinder Groothedde (secretaris)

Betaalde nevenfuncties: afdelingsmanager Paper Foam
Onbetaalde nevenfuncties: geen

Gijs-Jan Mulder (penningmeester)

Betaalde nevenfuncties: medewerker financiële administratie VMI
Onbetaalde nevenfuncties: geen

Willem van Triest (lid):

Betaalde nevenfuncties: service engineer BSH
Onbetaalde nevenfuncties: geen

Sjacco van Iwaarden

Betaalde nevenfuncties: verslavingsarts De Hoop GGZ, verslavingsarts CCE
Onbetaalde nevenfuncties: geen

Intern toezichtsorgaan

Het intern toezicht wordt gevormd door de volgende personen:

Aad van Toor (voorzitter)

Betaalde nevenfuncties: redacteur Reformatorisch Dagblad
Onbetaalde nevenfuncties: geen

Henk Boon

Betaalde nevenfuncties: decaan Jacobus Fruytiers SG, docent Hoornbeekcollege
Onbetaalde nevenfuncties: raadslid gemeente Epe

Het verslag van de toezichthouder is als bijlage toegevoegd aan dit jaarverslag.

Medezeggenschap

Het Mosterdzaadje kent een medezeggenschapsraad bestaande uit een oudergeleding en een personeelgeleding. Het jaarverslag van de MR is toegevoegd als bijlage aan dit jaarverslag.

1.2 Profiel

Missie & visie

Het onderwijs van onze school is er op gericht aan iedere leerling individueel en in samenwerking met de ander die ruimte en aandacht te geven, die het nodig heeft om, gedurende de groei naar de volwassenheid en daarna, de hem van God gegeven plaats in de maatschappij te mogen innemen.

Uitgangspunt voor ons gehele handelen is de Bijbel, het onfeilbaar en onveranderlijk Woord van God, naar de verklaring daarvan gegeven in de Drie Formulieren van Enigheid, vastgesteld door de Nationale Synode van Dordrecht in 1618 en 1619.

Ouders zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor het opvoeden van hun kinderen. Voor een groot deel van de dag hebben ze deze zorg aan ons toevertrouwd. Wij maken werk van die zorg.

We doen dat op verschillende terreinen:

- Het lesgeven en de onderwijsmethoden zijn kwalitatief goed, zodat wij de leerlingen datgene kunnen bieden, wat zij nodig hebben om hun plaats in de maatschappij in te kunnen nemen. Daarbij ligt het accent op het ruimte geven voor groei van de talenten van elk kind.
- De zorg voor het geestelijk welzijn van kinderen is essentieel. Dat vloeit voort uit de christelijke identiteit van onze school. Wij wijzen de leerlingen de weg naar het enige middel tot geestelijk welzijn, namelijk de bekering tot God en het geloof in de Heere Jezus Christus.
- Bij het opvoeden zetten we 'groei' centraal, waarbij we leerlingen de juiste randvoorwaarden bieden om hen te vormen tot verantwoordelijke (d.i. dienstbare en zelfstandige) persoonlijkheden.

Ook in het onderwijzen speelt 'groei' een grote rol. Onze zorg gaat uit naar elk uniek kind en we houden daarom rekening met de verscheidenheid aan talenten van hart, hoofd en handen.

De aandacht voor groei gaat uiteraard ook uit naar de leerkrachten. De drie basisbehoeften voor kinderen (relatie, competentie en zelfstandigheid) gelden ook voor de leerkrachten. Kort samengevat: Gortel ... ruimte voor groei.

Kernactiviteiten

Sinds de oprichting van de vereniging in december 1889 ontplooit 'Het Mosterdzaadje' een tweetal activiteiten. 129 jaar na dato is daarin nog weinig veranderd. Elke zondagmorgen werd er een kerkdienst belegd en door de week werd onderwijs gegeven.

De school die van de vereniging uitgaat heet Christelijke Basisschool 'Het Mosterdzaadje'. De school is van oorsprong een buurtschool maar heeft zich de laatste jaren in toenemende mate ontwikkeld tot een streekschool met leerlingen vanuit Gortel, Niersen, Emst, Vaassen, Nunspeet en Apeldoorn. In dit jaarverslag zal met name worden ingegaan op de schoolaangelegenheden.

Strategisch beleidsplan

In 2019 heeft het bestuur een nieuw strategisch beleidsplan geschreven. In afwachting van besluitvorming rondom vernieuwing van de bestuursstructuur, zal het strategisch beleidsplan in 2020 worden aangepast.

Toegankelijkheid & toelating

Onze school heeft een open toelatingsbeleid. Gevoed vanuit de doelstelling van woordverkondiging ligt het missionaire karakter van de organisatie aan de grondslag van deze keuze.

Met alle nieuwe gezinnen die zich aandienen wordt, voorafgaand aan de aanmelding, besproken welke consequenties het heeft wanneer zij kiezen voor onze school. Hierbij vragen wij van hen geen acties te ontplooiën die in strijd zijn met de grondslag en identiteit van de school en de identiteit van de school te respecteren. Ouders zijn daarna vrij hun kind aan te melden onder deze voorwaarden.

1.3 Dialoog

Belanghebbenden

Onze vereniging vaart wel bij optimaal draagvlak vanuit alle bij de vereniging betrokken partijen. Met regelmaat wordt overleg gepleegd met gemeente, buurt, ouders en kerken. Het luisteren naar elkaar staat hierbij centraal. De vereniging heeft te maken met diverse belanghebbenden. Zonder uitputtend te zijn biedt onderstaand overzicht een lijst van belanghebbenden, waarbij onderscheid is gemaakt tussen interne en externe belanghebbenden.

De samenwerking met enkele belanghebbenden lichten we kort toe.

Ouders

Ouders werden door middel van nieuwsbrieven, die gemiddeld genomen elke maand verschenen, uitgebreid geïnformeerd. Om informatievoorziening te optimaliseren zijn daarnaast begonnen met een tweewekelijks nieuwsbriefje per klas.

Omdat er veel nieuwe gezinnen zijn, worden ouderinloopochtenden georganiseerd. Het eerste halfuur van de schooldag is er een open inloop waarbij ouders hun kinderen aan het werk kunnen zien en eventueel helpen of de leerkracht spreken.

In 2019 waren er twee gespreksavonden op school en ontving elk gezin regelmatig ouderbezoek van de leerkracht. Wanneer er aan een leerling extra ondersteuning geboden werd, werden in de meeste gevallen de ouders uitgenodigd op school voor een nader gesprek. Het ouderportaal van ParnasSys is reeds geruime tijd in gebruik, waardoor ouders nog beter de ontwikkelingen van hun kind volgen.

Bij specifieke onderwerpen die direct betrekking hebben op ouders, zoals parkeren rondom de school bij halen en brengen van kinderen, wordt een klankbordgroepje gevormd en geraadpleegd.

Samenwerking: Berséba, federatie IJsselland en Eben-Haëzerschool Teuge/Apeldoorn

De vereniging voor Evangelisatie 'Het Mosterdzaadje' maakte deel uit van het reformatorisch samenwerkingsverband Berséba, regio Zwolle. Op bestuur- en directieniveau wordt samengewerkt in de federatieve vereniging IJsselland, een vereniging van 10 schoolbesturen van 13 christelijke scholen op reformatorische grondslag, die elkaar opgezocht hebben om de kwaliteit van het onderwijs te versterken en de bestuurskracht te vergroten. De federatie heeft zich op directieniveau inmiddels georganiseerd in werkgroepen rondom diverse beleidsthema's. In 2019 is een commissie in het leven geroepen, bestaande uit directeuren en bestuurders om nauwere samenwerking te onderzoeken.

Onze school heeft nog steeds een samenwerkingsovereenkomst met de Eben-Haëzerscholen Teuge en Apeldoorn. Deze overeenkomst is vernieuwd in 2014 en heeft een looptijd van 10 jaar. Het betreft een op grond van uitzonderingsbepalingen uit de WPO (bij OCW-Duo bekend onder SWOP-24. Al hebben we gezien de huidige leerlingenaantallen deze samenwerking niet meer direct nodig, toch maken we op grond van de overeenkomst graag gebruik van elkaars expertise, met name op het gebied van werving en selectie.

Gemeente Epe

In 2019 onderhield de directeur met regelmaat contact met het gemeentebestuur van de gemeente Epe en de verantwoordelijke ambtenaar over de huisvesting. Daarbij hebben we ons beperkt tot alleen de noodzakelijke activiteiten. Ook de meeste lokale educatieve overleggen op gemeentelijk niveau werden bijgewoond door de directeur. Datzelfde gold voor de op Overeenstemming Gerichte Overleggen.

Al participeert Het Mosterdzaadje in het landelijk reformatorisch samenwerkingsverband, desalniettemin werden de besprekingen om te komen tot een goedlopend plaatselijk samenwerkingsverband vanaf het begin bezocht. De samenwerking met gemeente Epe was in 2019 tamelijk intensief vanwege de uitbreiding van het schoolgebouw die medio 2019 werd afgerond.

Omwonenden en Broken Wings

Alle directe buurtbewoners ontvingen de nieuwsbrieven en werden uitgenodigd voor de Koningsdagviering en de kerstviering met de kinderen. Er zijn goede contacten geweest met de vereniging Gortel-Niersen dat een platform wil zijn voor inwoners van Gortel en Niersen en gesprekspartner voor belanghebbenden en met Stichting Broken Wings. De herdenking van de gevallen Airgunners bij het door de kinderen van Het Mosterdzaadje geadopteerde monumentje in Gortel heeft in 2019 niet plaatsgehad vanwege het feit dat Het Mosterdzaadje gedurende enkele maanden tijdelijk was gehuisvest in Vaassen.

Bezoekers diensten kapel

Bezoekers van het verenigingsgebouw van de evangelisatie in Gortel krijgen maandelijks de nieuwsbrief. Bijzondere schoolaangelegenheden werden in de voorbede opgedragen, daarnaast ontvingen de bezoekers van deze diensten ook een uitnodiging voor de kerstfeestviering met de kinderen. Tevens is er ook in 2019 maandelijks een collecte gehouden voor de school.

Commissie voor Evangelisatie

De commissie voor Evangelisatie hernieuwde in 2019 informatie op het bord langs de weg. Het bord bevat mededelingen over de kapel en de activiteiten van de vereniging. Tevens werden geïnteresseerde lezers van dit mededelingenbord opgeroepen zich te bezinnen op hun reis naar het hierna. Op campings werden posters verspreid met daarop de namen van voorgangers, data en tijdstippen waarop bezoekers welkom zijn voor een dienst van Woord en Gebed.

Het bestuur heeft in 2019 besloten de Commissie voor Evangelisatie te splitsen in een commissie preekvoorziening en een commissie die evangelisatie voor buitenkerkelijken ontplooit.

Kerken en geloofsgemeenschappen

Kerkelijke gemeenten vanwaar kinderen de school bezoeken of personeelsleden lid zijn, ontvangen de maandelijkse nieuwsbrief De Schoolbel. Rondom bid- en dankdagen vragen we kerken en geloofsgemeenschappen met ons samen te werken door de kerkdiensten af te stemmen op de vertelstof van Het Mosterdzaadje. In verschillende kerkelijke gemeenten werd voorbede gedaan voor Het Mosterdzaadje. Eind 2019 is donderdag de vaste biddag voor de school. De kapel is dan open zodat ouders of anderen voor de school kunnen bidden.

Klachtenprocedure

Van de klachtenprocedure zoals die is beschreven in de schoolgids heeft niemand gebruik gemaakt. Wel is er een nieuwe interne vertrouwenspersoon aangesteld in de persoon van mw. Janneke Gerritsen. Meer informatie over de klachtenprocedure van Het Mosterdzaadje is te vinden op www.scholenopdekaart.nl

2. Verantwoording Beleid

Per beleidsterrein worden de doelstellingen, beleidsvoornemens en de realisatie ervan schematische opgesomd.

2.1 Identiteit

De identiteit van de vereniging komt op diverse manieren tot uiting. Niet altijd leidt dit tot concrete beleidsvoornemens. In 2019 zijn er verschillende acties ondernomen.

Identiteit 2019

doel

- De Bijbel is de leidraad voor ons leven en handelen, wat zichtbaar wordt in een christelijke levensstijl. We zijn ons bewust dat we leven voor Gods aangezicht.
- De activiteiten met betrekking tot de evangelieverkondiging van de kapel worden uitgebreid

beleidsvoornemens

- Het Mosterdzaadje heeft haar identiteit omschreven en vastgelegd in een identiteitsprofiel
- De huidige commissie voor Evangelisatie wordt gesplitst in een commissie preekvoorziening en een evangelisatiecommissie.

realisatie

- Het identiteitsprofiel is vastgesteld, van positief advies voorzien door de MR en gepubliceerd. Daarnaast heeft het profiel een plaats gekregen in het personeelsbeleid.
- De huidige commissie voor Evangelisatie wordt gesplitst in een commissie preekvoorziening en een evangelisatiecommissie.

conclusie

- Doel behaald.
- Doel behaald.

2.2 Pedagogiek

Ook in 2019 wist Het Mosterdzaadje een veilig en warm klimaat te realiseren. Het Mosterdzaadje is een kleine school. Het blijft een uitdaging onze missie om ruimte te bieden voor groei, ook aan die kinderen waar het allemaal niet vanzelf gaat, waar te maken. Er werd veel gevraagd van bestuur, directie en personeel op het terrein van zowel beleidsvorming als beleidsuitvoering. Al zijn de rugzakken verdwenen, door verstandig inkopen, een actief kleine scholenbeleid (met hoge vaste voet) vanuit ons samenwerkingsverband Berséba bleek het toch mogelijk de ondersteuning te bieden die nodig was.

Ook in 2019 heeft de school zich duidelijk geprofileerd als een kleine school met aandacht voor ieder kind. De kleine klassen geven een relatief grote zorgkracht. Kinderen die elders ondersneeuwen kunnen hier tot hun recht komen.

De groei die zich in 2019 voltrok, maakte het onmogelijk om de klassengrootte tot de gewenste 20 te beperken. Ondanks het feit dat in 2019 kon worden gestart met een 6^e groep.

Pedagogiek 2019

doel

- Een leef- en leeromgeving die kinderen veiligheid en vertrouwen geeft.

- Een leef- en leeromgeving die kinderen aanspreekt op persoonlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid, die kinderen verbindt met elkaar, de schepping en cultuur en die zorg en verantwoordelijkheid dragen stimuleert.

beleidsvoornemen

- Er wordt een zesde groep gestart waardoor kleine de groeps grootte gehandhaafd kan blijven.

- Duurzaamheidseducatie heeft gestalte gekregen middels bewuste en adequate afvalscheiding.

realisatie

- Met ingang van cursusjaar 2019-2020 is de nieuwe groep daadwerkelijk gestart. De gemiddelde groeps grootte was acceptabel. Niet in elke klas bleef de groeps grootte onder de 20.

- Het doel is anders gerealiseerd dan aanvankelijk beoogd. De bewustwording is aanzienlijk vergroot door in 2019 de school afvalvrij te maken. De prullenbakken zijn verwijderd. Kinderen nemen hun eigen afval weer mee naar huis.

conclusie

- Doel deels behaald. Het komende cursusjaar zal blijken of de gewenste groeps grootte van 20 op lange termijn haalbaar blijft.

- Doel behaald.

2.3 Onderwijs

Ons beleid met betrekking tot onderwijs en kwaliteit is geënt op de visie, missie en strategie, zoals het bestuur deze heeft vastgesteld. Genoemde visie vormt de humuslaag waaruit de groei van onze school wordt gevoed.

Doelstellingen

Het onderwijs van onze school is er op gericht kinderen op te voeden en te vormen tot zelfstandige en God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheden. Samen met de ouders willen we kinderen leren om op eigen benen te staan en verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen gedrag. Om dit te leren zijn opvoeders nodig die daarin de weg wijzen. Vanuit christelijk oogpunt zijn (eerst) ouders en (dan) leerkrachten de aangewezen personen om kinderen dit te leren. Wij en onze kinderen zijn namelijk niet voor onszelf op de wereld. Onze Schepper heeft ieder mens uniek gemaakt, daarom is persoonlijke ontplooiing goed. Tegelijkertijd zijn wij onderdeel van de samenleving en de wereld waarin wij leven. Daarom dient de persoonlijke ontwikkeling ook altijd het belang van de gemeenschap. Zo dragen wij zorg voor onze naaste, de schepping en onze cultuur. Alles in afhankelijkheid van Gods zegen.

Als uitwerking van het bestuurlijk beleidskader waaraan in het vorige hoofdstuk werd gerefereerd, werkt Het Mosterdzaadje haar visie op onderwijs uit in een organisch schoolontwikkeldocument.

Kinderen dienen als volwaardige burgers te kunnen participeren in onze samenleving. Voor de normen en waarden die we onze leerlingen bijbrengen, hebben we zeven uitgangspunten geformuleerd. We putten daarvoor uit de Bijbel als bron. Wat we hebben 'opgehaald' hebben we samengevat in een zevental 'manieren'. Deze manieren zijn uitgewerkt in het document Zelfstandigheid en Verantwoordelijkheid.

Kennis en vaardigheden zijn onmisbare componenten om te komen tot een adequate toerusting voor volwaardig participatie in de maatschappij. Het bestuur heeft doelen gesteld op het gebied van lerarendrag, onderwijsorganisatie, onderwijsleermiddelen, resultaten en ondersteuning. In 2019 is onder meer gewerkt aan onderstaande doelen.

Onderwijsresultaten

In 2019 zwaaiden slechts drie leerlingen af. Om te voorkomen dat de resultaten herleidbaar zijn tot individuele leerlingen zijn deze resultaten niet zichtbaar op www.scholenopdekaart.nl

Inspectie

Op 29 september 2019 werd Het Mosterdzaadje bezocht door de onderwijsinspectie. Gedurende het tweedaagse bezoek werden geen noemenswaardige tekortkomingen gesignaleerd. Het inspectierapport inclusief de reactie van het bestuur is te [downloaden via deze link](#).

Visitatie

Visitatie

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden.

Passend onderwijs

In 2019 is opnieuw veel werk verzet om passend onderwijs 'proof' te blijven. Een [nieuw Schoolondersteuningsprofiel](#) heeft gezorgd voor duidelijker afbakening en voor een beter inzicht wat wel en niet mogelijk dan wel wenselijk is. Het percentage leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte is stabiel gebleven. De middelen werden ingezet om de klassen klein te houden. Er is voldoende gespecialiseerde kennis op leer- en gedragsproblemen waarbij de leervermogens minimaal op het niveau van het praktijkonderwijs dienen te zijn. Er wordt een actief professionalisering beleid gevolgd waarin leer-

krachten de mogelijkheid krijgen zich verder te bekwamen en kennis te verwerken om zo passend onderwijs vorm te kunnen geven. Ondersteuning wordt zoveel als mogelijk gegeven in de klas, door de eigen leraar waarbij deze ondersteund wordt door een onderwijsassistent (meer handen in de klas)

Onderwijs 2019

doel

- Leerkrachten gebruiken een breed instructierepertoire, controleren of leerlingen het begrepen hebben en gebruiken de leertijd effectief.

Vcxbxcvb

- De onderwijsleermiddelen richten zich op de essentie van het onderwerp/vakgebied en voldoen aan de actuele kennisstandaard

- De onderwijs(organisatie) is gericht op (preventief) onderwijs dat rekening houdt met kinderen die verschillen en alle eigen gaven en talenten, maar ook beperkingen en vaardigheden meebrengen in de school;

beleidsvoornemen

- Collegiale consultatie (met video) is geïmplementeerd en geborgd.
- Er is een school specifieke kijkwijzer ontwikkeld, gericht op leerkrachtgedrag tijdens de les.

- Er is eenstemmigheid in de keuze met betrekking tot het schrijfonderwijs

- Onderwijs van de Nederlandse Taal vormt de komende jaren een speerpunt.

- Er is in kaart gebracht wat de school te bieden heeft op het gebied van meer-/ en hoogbegaafdheid; gevolgd door de uitwerking en professionalisering hiervan in de praktijk.

realisatie

- Er is een cyclus gestart waarin 2 keer per schooljaar een collegiale consultatie met video-opname plaatsvindt. De bespreking opname heeft in teamverband

- Medio 2019 is een nieuwe methode aangeschaft voor schrijfonderwijs.

- Er loopt een oriëntatie traject voor methode voor gevorderd technisch lezen. Tutorleesprogramma is opnieuw ingezet. Diverse trajecten lopen nog.

- Eind 2019 is een leer-team HB/MB ontstaan, een consult gepland met een HB specialist van het samenwerkingsverband. In groep leerlingen in de onderbouw krijgt klasdoorbrekend extra uitdagende stof aangeboden.

conclusie

- Doel behaald.

- Doel behaald, Schrijffontein voldoet aan de wensen van de school.
- Traject net begonnen.

- Doel behaald. Ambitie om dit verder uit te bouwen voor hogere groepen.

2.4 Kwaliteit

In 2019 is er veel gebeurd betreffende het planmatig ontwikkelen van kwaliteit in dialoog met belanghebbenden. Naast de vorming van een managementteam is tevens een model ontwikkeld dat voor alle belanghebbenden een leidende structuur is geworden. Er is een medewerker aangetrokken die de directeur ondersteunt in zijn taken. Deze medewerker kwaliteitszorg levert een belangrijke bijdrage in het verder structureren van de kwaliteitszorg.

Kwaliteit 2019

doel

- De zorg voor kwaliteit voltrekt zich volgens de PDCA-cyclus en bestaat uit een kleine- en grote cyclus. De kleine cyclus betreft de periodieke monitoring van de lopende processen zoals in het jaarplan beschreven.
- De zorg voor kwaliteit behoort tot de houding van iedere medewerker en is tegelijk een gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid, waarbij medewerkers elkaar stimuleren het beste van zichzelf te geven.

beleidsvoornemen

- Er is een overkoepelend handboek (kwaliteitshandboek) waarin de cycli waarin kwaliteitszorg gestalte krijgt, binnen onze school is beschreven.
- Vorming van een MT, dat minimaal 6 keer per jaar samen komt om de belangrijkste beleidsterreinen te bespreken.

realisatie

- Er is een kwaliteitsmodel ontwikkeld dat brede ingang heeft gevonden bij alle belanghebbenden. Bestuur, toezicht, management, MR en personeel.
- Het managementteam bestaande uit IB-er, medewerker kwaliteitszorg en directeur bleek vanaf de start een belangrijke impuls tot verbetering van het ontwikkelen van een samenhangend kwaliteitssysteem

conclusie

- Doel behaald.
- Doel behaald.

2.5 Personeel en organisatie

Uitkeringen na ontslag

Mocht het noodzakelijk zijn een werknemer te ontslaan is de hoogte van een eventuele ontslagvergoeding niet hoger dan de (neutrale) kantonrechttersformule (aantal gewogen dienstjaren maal beloning per maand). Ontslag wordt getoetst door participatiefonds en UWV.

In 2019 waren er geen ontslagen. Als gevolg daarvan zijn geen maatregelen genomen om werkloosheidskosten in de toekomst te kunnen voorkomen.

Personele inzet

Het afgelopen jaar was er sprake van forse wisseling in personeel. Eén van de leerkrachten nam afscheid wegens verhuizing. Een andere collega heeft afscheid genomen als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Hierdoor is in 2019 een drietal nieuwe leerkrachten benoemd. Daarnaast is een tweetal extra onderwijsassistenten benoemd.

In 2013 is de school aangehaakt bij het Vervangingsfonds voor Gereformeerd Schoolonderwijs. Dit heeft ook in 2019 een financieel voordeel opgeleverd. Waar het onderwijs een zeer hoog verzuimpercentage kent, lag het gemiddelde verzuimpercentage van personeel van Het Mosterdzaadje in 2019 op minder dan 2%. Ruimschoots onder het maximum van 4% dat het bestuur zich in het strategisch beleidskader ten doel had gesteld. Het lage verzuimpercentage tekent het hoge arbeidsethos en zegt tegelijkertijd iets over het welbevinden van de personeelsleden.

Aanpak werkdruk

In 2019 is met hulp van een factsheet van de PO-raad het vereiste stappenplan gevolgd om te komen tot vermindering van werkdruk. De werkdrukbeleving is reeds in 2018 in kaart gebracht onder leiding van een arbeidsdeskundige van het Vervangingsfonds. Op basis daarvan is verder geïnventariseerd waar de behoeften van de personeelsleden liggen. Er is gekozen voor een tweesporenbeleid. Op korte termijn zijn de werkdrukmiddelen ingezet om piekbelasting te lijf te gaan. De momenten waarop de werkdruk hoog oploopt zijn geïnventariseerd. Er is een consensus bereikt over welke momenten prioriteit hebben en vervanging beschikbaar gesteld. Voor de lange termijn is gekozen voor inzet van onderwijsassistenten. In 2019 zijn twee extra onderwijsassistenten benoemd. Samen met de reeds eerder benoemde onderwijsassistent zullen zij op piekmomenten bijspringen in de klas en onder verantwoordelijkheid van de leerkracht de verlengde instructie overnemen. Ook zullen zij veel extra (waaronder administratieve) taken voor hun rekening nemen.

Strategisch personeelsbeleid

Het Mosterdzaadje acht gemotiveerde en gekwalificeerde leraren als onmisbaar voor het functioneren van de school. Samen vormen de leerkrachten een professionele pedagogische leergemeenschap. Dat betekent dat ze persoonlijk en gezamenlijk gericht zijn op groeien in het beroep. Er wordt gericht gewerkt aan het ontwikkelen van de persoonlijke kennis en vaardigheden; vakinhoudelijk, pedagogisch en didactisch. De gerichtheid op deze ontwikkeling resulteerde in 2019 in het tot stand komen van leerteams rondom hoogbegaafdheid/meerbegaafdheid en zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Het inrichten van een systematiek van collegiale consultaties is het directe gevolg van de lijn die in het strategisch beleidskader is uitgezet: delen van kennis en vaardigheden, spreken over onderwijskwaliteit en professionele intervisie horen bij de leercultuur van de school.

Bij werving en selectie, waar in 2019 veel energie in is gestoken, evenals bij functioneringsgesprekken waren de hiervoor genoemde uitgangspunten leidend.

Kleinschalig onderwijs vanuit verwondering, leren met diepgang en betrokkenheid, elkaar kennen en ons gekend weten, het dragen van elkaars lasten, vormen een onmisbaar onderdeel van de onderwijskundige visie van Het Mosterdzaadje. Aan het werkverdelingsplan ligt het principe van het dragen

van elkaar lasten ten grondslag. Er wordt bewust gestuurd op het aantrekken en behouden van personeelsleden die zich verbonden voelen met deze visie. In de gesprekkencyclus wordt expliciet aandacht gevraagd voor genoemde thema's. De verbinding tussen onderwijsvisie en personeelsbeleid komt ook ter sprake binnen de MR, aangezien deze een aandeel heeft in de selectieprocedure van het personeel.

Zowel bij de evaluatie van het strategisch beleidskader, schoolplan en jaarplan als in de kwartaalrapportages, worden onderwijsvisie en personeelsbeleid met elkaar verbonden. Dit leidt tot een goede evaluatie en monitoring in dialoog met belanghebbenden.

Personeel en organisatie 2019

doel

- Er is sprake van evenwichtig taakbeleid. Er wordt gestreefd naar een goede balans binnen het team. Ook de work-life balance is in evenwicht.

- Een actief scholings- en professionaliseringsbeleid gebaseerd op de behoefte aan scholing op team- dan wel persoonlijke niveau.

beleidsvoornemen

- Implementatie heeft plaats gevonden van het nieuwe werkverdelingsplan volgens de nieuwe cao.
- De uit de nieuwe cao voortvloeiende verplichting tot de invoering van een 40-urige werkweek is geïmplementeerd.
- De directeur heeft de gekwalificeerde opleidingen gevolgd om zich geregistreerd schoolleider te mogen noemen.

realisatie

- Het werkverdelingsplan is in dialoog met personeel en MR tot stand gekomen en geïmplementeerd. Dit werkverdelingsplan omvat de invoering van de 40-urige werkweek
- De directeur neemt deel aan schoolleidersherregistratietrajecten. De basisregistratie heeft nog niet plaatsgevonden.

conclusie

- Doel behaald.
- Doel behaald.
- Doel nog niet behaald.

2.6 Beheer bezittingen en gebouwen

Verbouwing

In 2019 is de school opnieuw ingrijpend verbouwd. De school is aan de achterzijde uitgebreid. Door herschikking van de reeds aanwezige ruimten is er een extra lokaal, een gespreksplek, ontmoetingsruimte en een magazijn gerealiseerd. De zolder van de school is begaanbaar gemaakt. Hiervoor zijn de schoolactiviteiten gedurende 3 maanden verplaatst naar Vaassen.

Herinrichting schoolgebouw

Er is fors geïnvesteerd in het vervangen van het meubilair en het compleet herinrichten van het schoolgebouw. Hierbij zijn uitgangspunten als zelfstandig werken, flexibiliteit, en onderwijs dicht bij de natuur leidend geweest. Een inrichtingscommissie heeft de herinrichting begeleid.

Permanente Onderhoudscommissie

In 2019 heeft het bestuur een permanente onderhoudscommissie in het leven geroepen die het bestuur adviseert over alle zaken betreffende het beheer van bezittingen en gebouwen. Ook houdt de commissie zich bezig met het voorbereiden van een lange termijnvisie over het verduurzamen en behouden van de historische bezittingen van de vereniging.

Verduurzaming

Tijdens de verbouwing is waar mogelijk rekening gehouden met verduurzaming voor wat betreft materiaalgebruik en energiebesparende maatregelen. Zo is bijvoorbeeld in plaats van een onderhoudsintensieve marmoleum vloerbedekking een duurzame, onderhoudsvrije rubber variant toegepast. Bovendien is gekozen voor duurzame LED TL's. Aan de buitenzijde is voor gevelbekleding gekozen voor gepotdekseld Douglas met een minimale ecologische voetafdruk. Het Douglas hout is van kap tot daadwerkelijke toepassing 'ons eigen' Kroondomein het Loo niet uit geweest.

Bij het opstellen van een nieuw meerjaren onderhoudsplan zal bovendien gekeken worden welke extra duurzaamheidsmaatregelen nog getroffen kunnen worden.

Beheer bezittingen en gebouwen 2019

doel

- De gebouwen dienen in esthetisch en technisch goede staat van onderhoud te zijn en te blijven en in functie te blijven waarvoor ze zijn gerealiseerd

beleidsvoornemen

- De uitbreiding van het schoolgebouw is afgerond
- De gehele huidige inventaris is vervangen, gebaseerd op onderwijskundige keuzes.

realisatie

- Het schoolgebouw is aanzienlijk vergroot en doelmatig en conform wens aangepast.

conclusie

- Doel behaald.

2.7 Financiën

Treasury

In 2019 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. Zowel de publieke als de private middelen zijn niet ondergebracht in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgevoerd naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan. Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient ten alle tijden gegarandeerd te zijn.

Allocatie middelen

Dit (verplichte) onderdeel van het bestuursverslag is niet van toepassing op éénpitters zoals Het Mosterdzaadje.

Onderwijsachterstandsmiddelen

Dit (verplichte) onderdeel van het bestuursverslag is niet van toepassing op éénpitters zoals Het Mosterdzaadje.

3. Verantwoording Financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans. In de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Realisatie staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2018 x € 1.000	Realisatie 2019 x € 1.000	Begroting 2019 x € 1.000	Vershil
Baten				
Rijksbijdragen	549	628	609	19
Overige overheidsbijdragen	3	3	0	2
Overige baten	38	38	41	-3
Totaal baten	589	669	650	19
Lasten				
Personele lasten	435	521	530	-9
Afschrijvingen	12	15	13	2
Huisvestingslasten	20	47	24	23
Leermiddelen	30	28	26	2
Overige instellingslasten	37	45	45	-1
Totaal lasten	534	655	637	18
Saldo baten en lasten	55	14	13	1
Saldo fin. baten en lasten	-0	-1	-	-1
Nettoresultaat	55	13	13	0
<i>Bestemmingsreserve</i>	-	22	-	22
<i>Genormaliseerd resultaat</i>	<i>55</i>	<i>-9</i>	<i>13</i>	<i>-22</i>

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de staat van baten en lasten van de gehele organisatie. Hieronder is de verdeling van het totale resultaat weergegeven.

	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil
"Het Mosterdzaadje"	48.444	29.429	3.701	25.728
Vereniging	6.948	-15.338	8.332	-23.670
Evangelisatie	-404	-919	1.050	-1.969
Totaal	54.988	13.173	13.083	90

Een belangrijke ontwikkeling die invloed heeft op de exploitatie van 2019 is de besluitvorming rondom het afsluiten van de nieuwe cao. Begin januari 2020 is uiteindelijk met terugwerkende kracht vanaf 1 maart 2019 een nieuwe cao afgesloten. De afspraken in deze cao hebben substantiële consequenties op de jaarresultaten 2019 en 2020. In deze cao is namelijk afgesproken dat alle medewerkers vanaf

januari 2020 een verhoging van het salaris ontvangen van 4,5%. Daarnaast ontvangen zij twee eenmalige uitkeringen; eenmaal 33% van het verhoogde maandloon en eenmaal 875 euro (naar werktijdfactor). Zowel de verhoging van 4,5% als de uitkeringen vinden plaats in 2020. De middelen om deze uitbetaling te kunnen doen heeft echter al plaatsgevonden in de bekostiging 18/19 en de verhoogde bekostiging van 19/20. De eenmalige uitkering van 875 euro wordt betaald uit een eenmalige uitkering van 150 miljoen euro die in december 2019 is ontvangen. Het matchen van de opbrengsten met de kosten is niet mogelijk gebleken waardoor het resultaat 2019 een veel hogere realisatie laat zien. Deze hogere realisatie is bovenstaand inzichtelijk gemaakt door middel van een 'genormaliseerd resultaat'. Het overschot in 2019 zal immers als tekort weer terugkomen in het verslagjaar 2020. Het overschot is in een bestemmingsreserve opgenomen zodat ook volgend jaar nog duidelijk is om welk bedrag het gaat.

Het verschil in realisatie 2019 ten opzichte van 2018 heeft als belangrijkste oorzaak dat in de baten er meer ontvangsten zijn geweest door de cao-ontwikkelingen en de groei van de school. De lasten laten afwijkingen zien door een hogere inzet door de groei en daarbij behorende aangepaste materiële budgetten. In verband met de verbouwing is ook sprake van hogere huisvestinglasten dan in 2018.

Het nettoresultaat laat tussen de realisatie en begroting 2019 geen verschil zien. Er is echter wel een verschil. Het effect van de nieuwe cao is circa 22.000 euro extra loonkosten die in 2020 terecht zullen komen. Deze loonkosten zijn nog niet zichtbaar in de realisatie van 2019, terwijl de bekostiging (rijksbijdragen) wel zijn bijgesteld naar boven. Deze 22.000 euro aan extra loonkosten zijn opgenomen in een bestemmingsreserve, waardoor zichtbaar wordt dat er eigenlijk een resultaat van circa 9.000 euro negatief is geweest (genormaliseerd resultaat). Daarnaast is er in de begroting vanuit gegaan dat onder andere gestegen lasten voor pensioenen worden gecompenseerd in de indexatie van de bekostiging. Het totale effect hiervan op de rijksbijdragen is ruim 4.500 euro positief geweest.

Een andere onverwachte ontwikkeling is het vervroegd vrijkomen van extra middelen voor werkdrukvermindering per augustus 2019. Er werd in 2019 een bedrag van bijna 12.400 euro verwacht, terwijl er door een hogere bijdrage per leerling, een bedrag van bijna 14.700 euro is ontvangen.

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 19.400 euro. Voor 24.100 euro wordt dit verklaard door de eerder genoemde ontwikkelingen. Daartegenover staat dat er bijna 7.100 euro minder is ontvangen aan groeibekostiging dan begroot. Het overige deel is het gevolg van ontvangen gelden voor zorgarrangementen vanuit Passend Onderwijs.

De bijdragen vanuit de *overige overheidsbijdragen* zijn niet begroot, maar er is wel een subsidie van 2.500 euro ontvangen in het kader van herintreders PO.

De *overige baten* komen wat lager uit (circa 3.250 euro) dan begroot. De baten (14.400 euro) van de vereniging en de evangelisatie (12.000 euro) zijn hier ook verwerkt. Voor de school geldt dat er circa 7.400 euro meer is ontvangen dan begroot. Er was een bijdrage voor schoolreis en schoolzwemmen begroot van 1.100 euro en opbrengsten acties voor 2.950 euro. De daadwerkelijke ontvangsten betreffen echter 3.100 euro aan ouderbijdragen (begroot bij de vereniging), 2.700 euro aan acties en 5.400 euro overige baten personeel (bijna volledig premierestitutie BWGS die niet begroot was). Voor de vereniging was ruim 22.500 euro begroot, waarbij er echter maar voor bijna 14.400 euro is gerealiseerd. Bij de evangelisatie was een opbrengst van ruim 14.500 begroot, terwijl er 12.000 euro is gerealiseerd.

De *personele lasten* komen op totaalniveau bijna 9.500 euro lager uit dan begroot. Voor de loonkosten gaat het om een voordeel van 1.000 euro. De onderschrijding op de loonkosten wordt ondanks de gestegen pensioenpremies en overige indexaties en een hogere inzet (0,08 fte) verklaard door het feit dat er goedkoper personeel is ingezet dan begroot. Ten opzichte van de gestegen rijksbijdragen is de ontwikkeling van de loonkosten opvallend.

Het verschil op de overige personele lasten kan voor het grootste deel worden toegeschreven aan een besparing op kosten voor extern personeel. Er was rekening gehouden met 16.500 euro aan kosten, maar de realisatie betrof nog geen 5.500 euro.

De *afschrijvingen* komen 2.000 euro hoger uit dan begroot. Dit is met name veroorzaakt doordat er desinvesteringen zijn geweest in de inventaris en apparatuur.

Binnen de *huisvestingslasten* is een overschrijding gerealiseerd van ruim 20.200 euro. Voor bijna 5.000 euro betrof dat de school. Het gaat dan onder andere om een hogere dotatie aan de voorziening onderhoud van 2.750 euro. Deze hogere dotatie blijkt uit de doorrekening van het nieuwe onderhoudsplan. Daarnaast is er een eenmalige kostenpost in verband met de afronding van de verbouwing. Bij de vereniging gaat het om een overschrijding van bijna 14.000 euro. Dit wordt veroorzaakt door een eenmalige hogere dotatie voor de voorziening groot onderhoud. Op basis van het nieuwe plan moest een inhaaldotatie plaatsvinden. Bij de evangelisatie gaat het om een overschrijding van ruim 750 euro. Het betreft een begrote kostenpost van 6.350 euro. Ook hierbij gaat het deels om een hogere dotatie.

Bij de *leermiddelen* is een nadelig resultaat zichtbaar van circa 2.000 euro. Dit is toe te schrijven aan hogere kosten voor het onderwijsleerpakket.

De *overige instellingslasten* laten op totaalniveau een voordelig resultaat zien conform van 6.000 euro. In deze post zijn ook een deel van de kosten van de vereniging en de evangelisatie gerealiseerd met uitzondering van de huisvestingslasten. Voor de school is een overschrijding zichtbaar van bijna 3.300 euro. Dit wordt deels veroorzaakt door hogere kosten voor kleine inventaris en apparatuur en een aantal kleinere overige mutaties. Bij de vereniging is een overschrijding van 1.200 euro zichtbaar wat wordt veroorzaakt door kosten voor een actie. Bij de evangelisatie is echter sprake van een voordeel van 300 euro.

Door de aanhoudende lage rente is er geen rente meer begroot.

Balans

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2017 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-
Materiële vaste activa	192	59	65
Financiële vaste activa	-	-	-
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>192</i>	<i>59</i>	<i>65</i>
Vorraden	-	-	-
Vorderingen	32	56	38
Liquide middelen	265	364	299
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>298</i>	<i>419</i>	<i>336</i>
Totaal activa	490	479	402
PASSIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2018 x € 1.000	Ultimo 2017 x € 1.000
Algemene reserve	295	287	239
Bestemmingsreserves publiek	22	-	-
Bestemmingsreserves privaat	47	66	62
Bestemmingsfonds publiek	-	-	-
Bestemmingsfonds privaat	20	17	14
<i>Eigen vermogen</i>	<i>383</i>	<i>370</i>	<i>315</i>
Voorzieningen	40	36	47
Langlopende schulden	-	-	-
Kortlopende schulden	66	73	40
Totaal passiva	490	479	402

In 2019 is er voor bijna 148.000 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot is een bedrag van 69.600 euro. Er is in 2019 een bedrag van 15.000 euro afgeschreven waardoor de boekwaarde van de activa is gestegen.

De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

ICT	8.900 euro
Inventaris en apparatuur	112.100 euro
Leermiddelen	8.200 euro
Overige materiële vaste activa	18.600 euro
Totaal	147.900 euro

De investeringen binnen het inventaris en apparatuur wordt voor een groot deel veroorzaakt door de aanschaf van meubilair. De investeringen in de overige materiële vaste activa kent als belangrijkste aanschaf de vloerafwerking en de verlichting op het plein.

De *reserves* zijn met circa 13.000 euro gestegen wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging en evangelisatie) reserves. Het overschot dat dit jaar is ontstaan in het resultaat door de verwerking van de cao is in een bestemmingsreserve opgenomen zodat ook volgend jaar nog duidelijk is om welk bedrag het gaat.

De *voorzieningen* zijn met 4.300 euro gestegen. Aan de voorziening groot onderhoud is 34.150 euro gedoteerd (school, woning en kapel) en 31.900 euro onttrokken (voornamelijk vloerafwerking bij de school en klompenhok bij de woning). Daarnaast is er op basis van het personeelsbestand rekening gehouden met een hoger bedrag per fte waardoor de voorziening jubileumuitkering een hogere stand laat zien.

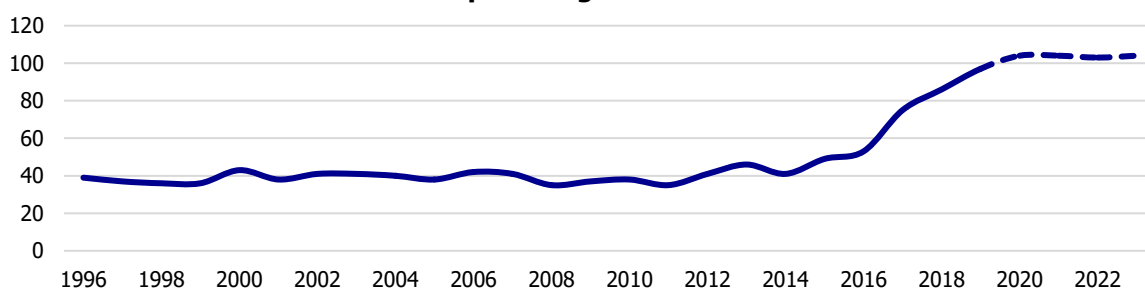
3.2 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2020-2024 is rekening gehouden met de volgende verwachte leerlingaantallen in de komende jaren.

Teldatum per 1 oktober	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Onderbouw totaal	54	60	63	48	49	42
Bovenbouw totaal	32	37	41	56	54	62
Totaal	86	97	104	104	103	104

Verloop leerlingaantal

Bovenstaande overzichten laten de ontwikkeling van het leerlingaantal over de afgelopen en komende jaren zien. Het leerlingaantal is afgelopen jaren sterk gestegen. Dit is het gevolg van een relatief grote instroom ten opzichte van de uitstroom. De groeiende trend gaat komende jaren over in een stabiel leerlingaantal. Deze groei en de consequenties hiervan hebben de aandacht van de directie en het bestuur.

FTE

Functiecategorie	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Directie	1,06	1,09	1,09	1,09	1,09	1,09
Leerkracht	4,58	4,99	5,10	5,28	5,53	5,53
Onderwijsondersteunend personeel	0,46	0,93	2,45	2,22	1,90	1,90
Schoonmaak	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Vervanging eigen rekening	0,06	0,07	0,15	0,15	0,15	0,15
Totaal	6,39	7,32	9,02	8,97	8,91	8,91

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien over vorig jaar, het verslagjaar en de komende jaren. Ten opzichte van 2019 neemt de inzet in 2020 toe. Dit heeft met name te maken met een hogere inzet bij het onderwijsondersteunend personeel. Verder is rekening gehouden met ontwikkeling dat er per januari 2020 rekening is gehouden met een vacature bij onderwijs ondersteunend personeel (1 fte), waardoor we minder afhankelijk zijn van vrijwilligers. Daarnaast zal er per augustus 2020 de inzet bij het onderwijzend personeel iets toenemen door een wijziging van benoemingsomvang bij een personeelslid en zal er per augustus 2021 de inzet bij het onderwijsondersteunend personeel afnemen en toenemen bij het onderwijzend personeel door diplomering van een personeelslid.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2019 x € 1.000	Begroting 2020 x € 1.000	Begroting 2021 x € 1.000	Begroting 2022 x € 1.000
Baten				
Rijksbijdragen	628	690	713	727
Overige overheidsbijdragen	3	-	-	-
Overige baten	38	41	41	41
Totaal baten	669	732	754	768
Lasten				
Personele lasten	521	595	600	604
Afschrijvingen	15	22	29	30
Huisvestingslasten	52	20	20	20
Leermiddelen	28	26	27	26
Overige instellingslasten	39	53	49	49
Totaal lasten	655	716	725	729
Saldo baten en lasten	14	16	29	39
Saldo fin. baten en lasten	-1	-	-	-
Nettoresultaat	13	16	29	39
<i>Genormaliseerd resultaat</i>	<i>-9</i>	<i>16</i>	<i>29</i>	<i>39</i>

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende 3 jaar. Er is geen sprake van majeure investeringen de komende jaren.

Het overzicht laat de komende jaren positieve resultaten zien. Voor 2023 en 2024 worden ook positieve resultaten verwacht. Van jaar tot jaar zal nader bepaald worden of de omvang van de huidige gepresenteerde resultaten acceptabel en gewenst is. Afhankelijk van die uitkomst zal elke begrotingsronde bekeken worden wat de mogelijkheden zijn binnen de kaders van onder andere de kengetallen.

Balans

ACTIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000
Immateriële vaste activa	-	-	-	-
Materiële vaste activa	192	217	200	189
Financiële vaste activa	-	-	-	-
<i>Totaal vaste activa</i>	<u>192</u>	<u>217</u>	<u>200</u>	<u>189</u>
Vorderingen	32	33	33	33
Liquide middelen	265	231	265	312
<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>298</u>	<u>264</u>	<u>298</u>	<u>345</u>
Totaal activa	<u>490</u>	<u>481</u>	<u>498</u>	<u>534</u>
PASSIVA	Ultimo 2019 x € 1.000	Ultimo 2020 x € 1.000	Ultimo 2021 x € 1.000	Ultimo 2022 x € 1.000
Algemene reserve	295	337	352	377
Best. reserve publiek	22	-	-	-
Best. reserve privaat	47	78	92	106
Best. fonds publiek	-	-	-	-
Best. fonds privaat	20	-	-	-
<i>Eigen vermogen</i>	<u>383</u>	<u>415</u>	<u>444</u>	<u>483</u>
Voorzieningen	40	33	21	17
Kortlopende schulden	66	34	34	34
Totaal passiva	<u>490</u>	<u>481</u>	<u>498</u>	<u>534</u>

Bovenstaande tabel toont de balans over 2019 en de jaren hierop volgend. De balans van 2019 is gebaseerd op de werkelijke cijfers. De waarden vanaf 2020 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting van 2019 per het najaar 2019. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan, de langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Op het balansoverzicht is zichtbaar dat de materiële vaste activa de komende jaren af zullen nemen. In 2019 is er veel geïnvesteerd wat in de komende jaren in waarde zal afnemen. Na 2020 is er gebruik gemaakt van stelposten om de kengetallen niet teveel te vertekenen. De belangrijkste investeringen voor 2020 is de vervanging van de ICT.

Door de huidige begrote resultaten zal het eigen vermogen zich overeenkomstig ontwikkelen. De voorziening groot onderhoud laat een dalend verloop zien door de geplande onttrekkingen de komende jaren. De belangrijkste onttrekkingen voor de komende jaren zijn te verwachten bij de woning en de kapel.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2018 en 2019, worden tevens de begrote waarden getoond. De norm geeft de algemene adviesnorm weer.

Kengetal	Norm	2018	2019	2020	2021	2022
Liquiditeit	2,00	5,78	4,50	7,85	8,86	10,25
Solvabiliteit	0,50	0,77	0,78	0,86	0,89	0,90
Rentabiliteit	n.v.t.	9,34%	1,97%	2,15%	3,87%	5,11%
Huisvestingsratio	<10%	2,51%	8,00%	3,00%	2,74%	2,73%
Weerstandsvermogen (bestuursniveau)	15,00%	56,60%	30,41%	28,66%	34,26%	40,46%
Weerstandsvermogen (schoolniveau)	15,00%	41,86%	20,07%	17,55%	21,47%	25,93%
Kapitalisatiefactor incl. privaat vermogen	<60%	81,25%	73,21%	65,73%	66,07%	69,55%
Kapitalisatiefactor excl. privaat vermogen	<60%	71,29%	65,90%	58,07%	56,68%	58,58%

De *liquiditeit* is in 2019 afgenomen en zal in de komende jaren toenemen. De *solvabiliteit* is iets toegenomen en zal in de komende jaren ook toenemen. Deze kengetallen voldoen daarmee ruim aan de gestelde adviesnormen. De school kan dus zowel op de korte als de lange termijn aan de verplichtingen voldoen.

De *rentabiliteit* is na 2018 ook in 2019 positief. Dit kengetal wordt in 2019 wel sterk vertekend door de cao-ontwikkeling. De rentabiliteit is idealiter nul. Een negatieve rentabiliteit hoeft zelfs geen probleem te zijn als de buffers daar hoog genoeg voor zijn. Het is wel zaak om de verhouding tussen deze twee variabelen goed te monitoren.

De *huisvestingsratio* laat zien of er niet teveel publiek geld weglekt aan huisvesting. Zelfs in dit jaar waarin veel is gedaan aan de huisvesting is dat niet het geval aangezien de maximale norm van 10% niet wordt overschreden. Onderdeel van deze ratio is ook de dotatie aan het groot onderhoud.

Het minimale *weerstandvermogen* wordt gebruikt om vermogen beschikbaar te houden voor het opvangen van financiële calamiteiten. De standaard adviesnorm bedraagt 15%. De school wijkt hier vanaf door naast deze adviesnorm ook een nominale buffer van 100.000 euro te hanteren. Reden is dat we een relatief kleine school hebben en het weerstandsvermogen nominaal daardoor een laag bedrag kan zijn. Door de forse investeringen is het weerstandsvermogen hard teruggelopen, maar voldoet dit nog ruimschoots aan de gestelde normhuisve

De *kapitalisatiefactor* komt in beeld zodra de onderwijsresultaten achterblijven. Het kengetal geeft de rijkdom van het schoolbestuur aan. Er geldt een maximale norm van 60%. Private middelen mogen buiten beschouwing gelaten worden aangezien de overheid hier geen zeggenschap over heeft. De maximale norm van 60% wordt nu nog overschreden, maar er wordt rekening mee gehouden dat dit in de nabije toekomst niet meer het geval is.

3.4 Risico's en risicobeheersing

Interne risicobeheersings- en controlesystemen

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken hanteert de school een planning en controle cyclus waarbij de directie samen met een externe adviseur van VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties monitort en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het bestuur. De basis voor de verantwoording wordt naast de realisatie gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en ter flattering aan de raad van toezicht wordt voorgelegd. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkent en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van de processen met een financieel risico. Hierin is de functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratieve dienstverlener, VGS Administratie, is daarnaast een Service Level Agreement van toepassing.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. Eén van de risico's die jaarlijks terugkomt is de politieke instabiliteit op verschillende fronten. Sector breed is sprake van een tekort op de materiële bekostiging. Dit gaat ten koste van personele inzet.

Een ander landelijk risico is het lerarentekort. Onze school krijgt tot nu toe de formatie goed rond en heeft er in de praktijk nog weinig van gemerkt. Mogelijk risico is echter wel dat het moeilijker wordt om vervanging te realiseren. Risico is dat dan relatief duur extern personeel ingezet moet worden om gaten op te vullen. Het bestuur is hiervan op de hoogte en probeert deze ontwikkeling waar mogelijk voor te blijven.

Een meer school-specifiek risico is de instroom van het aantal leerlingen de komende jaren. In principe groeit de school, wat leidt tot een stijging van de bekostiging. In verband met een toenemend aantal leerlingen, kan het zo zijn dat soms een extra groep moet worden gestart voordat de benodigde middelen er zijn.

Verder kunnen er risico's zijn op het personele terrein. Te denken valt aan uitval van personeelsleden, langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren, schorsing en in het ergste geval ontslag. Als deze zaken zich voordoen kan er sprake zijn van financiële gevolgen. Ook als het gaat om groot onderhoud bestaat er een risico op onverwachte lasten. Voor de genoemde risico's met een financieel gevolg wordt er een risicobuffer aangehouden, al zal de eerste stap altijd zijn om te beoordelen of een risico binnen de begroting opgevangen kan worden.

Niet alleen financiële risico's, maar ook niet-financiële risico's zijn belangrijk. Te denken valt aan risico's rondom de onderwijskwaliteit, het imago van de school en de naleving van de code 'Goed Bestuur'. Zie voor dit laatste punt het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Als belangrijkste niet-financiële risico ziet het bestuur snelle toename van het leerlingaantal. Een belangrijke vraag zal zijn hoe we ouders betrokken houden. De vraag doet zich voor of het wenselijk zou zijn om de groei van Het Mosterdzaadje af te remmen. De in 2019 gerealiseerde uitbreiding blijkt nu al aan de krappe kant. De kleinschaligheid die de kracht vormt van onze school is moeilijker te realiseren dan voorheen, al houden we de klassen klein.

Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van het standaard risicoprofiel van 15% als basis. De buffer dient tevens ten minste 100.000 euro te betreffen. Momenteel leidt dat ertoe dat het actuele weerstandsvermogen wat hoger ligt dan 15%.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting is hiervoor een belangrijke tool. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is zo inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Er zijn geen belangrijke risico's opgetreden die de continuïteit van de organisatie in gevaar gebracht hebben. Er is dan ook geen reden om aanpassingen aan de systemen door te voeren.

4. Verslag van de toezichthouder

Temidden van de rust die de buurtschap Gortel uitstraalt, heerst de drukte van een school. Een school met een groeiend aantal leerlingen. Het aantal van honderd kwam in 2019 duidelijk in zicht. Meer leerlingen betekent ook meer leerkrachten, meer klaslokalen, meer verantwoordelijkheid. Want de school in Gortel is ook een school met de Bijbel. Die iedere leerling niet alleen goed, kwalitatief onderwijs wil schenken, zoals de overheid dat terecht vraagt, maar ook in aanraking wil brengen met het Evangelie van de Heere Jezus Christus.

En zien we zo terug op het jaar 2019 dan past dankbaarheid. Wat is er veel gebeurd, wat is er veel werk verzet door de directeur met zijn team, door het ondersteunend personeel, door het bestuur, door de medezeggenschapsraad, door de ouders en, niet het minst belangrijk, door de leerlingen zelf.

Dit stukje van het jaarverslag gaat vooral om het werk van het bestuur, eigenlijk een deel van het bestuur. Want het bestuur bestaat uit een uitvoerend deel en een toezichthoudend deel. Samen vormen ze het Collectieve Bestuur. En gezamenlijk, de directeur, het bestuur (met als positief-kritische luis in de pels de medezeggenschapsraad) werken ze aan de aansturing van de school.

Het gehele bestuur van Vereniging Het Mosterdzaadje bestaat uit vrijwilligers, die voor hun diensten geen honorarium ontvangen. Eventuele andere nevenfuncties van de verschillende bestuursleden zijn niet strijdig met de belangen van de Vereniging Het Mosterdzaadje.

Naast het werk voor de school is het bestuur verantwoordelijk voor de voortgang van de zondagse prediking in de kapel en overige evangelisatie-activiteiten.

Toezichthouden bestaat niet alleen uit controleren; het betreft veel meer een klankbord zijn voor het Uitvoerend Bestuur (UB). Want het toezichthouden richt zich met name op het bestuurlijk functioneren van het UB. Het UB op zijn beurt draagt zorg voor het goed reilen en zeilen van de school (en de naleving van wettelijke verplichtingen, de toepassing van de afgesproken "Code Goed bestuur" en dergelijke). Ook moet het Toezichthoudend Bestuur jaarlijks goedkeuring geven aan het voorgestelde beleid, de begroting en het jaarverslag. Daarbij heeft het TB nog een aantal eigen bevoegdheden, zoals het benoemen van een accountant (voor 2019 was dat Van Ree Accountants), het vaststellen van de arbeidsvoorwaarden van de directeur van de school etc.). Ook dient het Toezichthoudend Bestuur het eigen handelen te verantwoorden in dit jaarverslag.

Als toezichthouder hebben we onze verantwoordelijkheid genomen in het toezien op rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. Met betrekking tot de verwerving van de middelen kan worden opgemerkt dat het leerlingaantal een van de belangrijkste grondslagen is van de bekostiging. De middelen vanuit het samenwerkingsverband Berseba zijn feitelijk doorgestorte rijksmiddelen. Daarnaast wordt geld ontvangen van ouders. Voor al deze zaken geldt dat we er op hebben toegezien dat het bestuur zorgdroeg voor een deugdelijke (leerlingen)administratie. De management-rapportages werden door het toezichthoudend bestuur ontvangen. Daarbij werd vanuit ons perspectief als toezichthouder gekeken naar de koppeling het vastgestelde strategische beleid en de begroting. Deze werd door ons akkoord bevonden.

Samen met de directeur en het UB is gewerkt aan een verdere verbetering van het bestuurlijk handelen, van het vastleggen van de diverse documenten die de grondslag vormen van onze Vereniging, en op basis waarvan besluiten en verantwoordelijkheden worden genomen. In 2019 is er -zowel door bestuur als de directeur- regelmatig overleg geweest met de Federatie IJsselland, waarbij diverse reformatische scholen zich hebben aan gesloten. Ook is er op verschillende vlakken een beroep gedaan op de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS).

In dit verslagjaar 2019 heeft het TB het jaarverslag over 2018, de begroting voor 2019 en het schoolplan 2019-2023 goedgekeurd. Daarnaast is met het UB uitvoerig gesproken over de meerjarenbegroting die

nog tot en met 2020 functioneert, over de verwachte groei van het leerlingenaantal en het aantal groepen in de komende jaren.

Twee zaken verdienen aparte vermelding. Vanwege de doorgaande groei moest het schoolgebouw worden aangepast. Naast uitbreiding van de ruimten is ook het interieur vernieuwd.

In de tweede plaats heeft het bezoek van de Inspectie van het Onderwijs aan onze school, in november 2019, heeft alle medewerkers intensief beziggehouden. Uiteindelijk mocht er een totaalbeeld worden neergezet van alle activiteiten binnen de school die de kwaliteit van het onderwijs waarborgen. Ook over de groei is uitvoerig van gedachten gewisseld; een zegen én een uitdaging. Het stemt tot grote dankbaarheid dat de beoordeling van de Inspectie van het Onderwijs zo positief uitpakte. Enkele verbeterpuntjes die aan de orde kwamen, konden snel worden doorgevoerd.

Er is een bestuurlijke samenwerking met de Eben-Haëzerschool in Teuge/Apeldoorn met name als het gaat om personeelsbeleid. Deze collegiale samenwerking functioneert tot tevredenheid.

Na goedkeuring van de toezichthouders en (indien van toepassing) positief advies van de Medezeggenschapsraad (MR) stelt het Uitvoerend Bestuur officieel het beleid vast (alsmede het jaarverslag en dergelijke). Over zaken waarover geen formele goedkeuring nodig is, informeert het UB de toezichthouders, zodat de toezichthouders op de hoogte blijven. Ook laten de toezichthouders zich informeren door middel van de nieuwsbrieven, tussentijdse e-mails en de besprekingen op de gezamenlijke vergaderingen. De toezichthouders draaien mee in het rooster van schoolbezoeken. Tijdens die bezoeken worden lessen bijgewoond, wordt gesproken met leerkrachten en met de directeur. Bij vacatures op de school wordt een benoemingscommissie ingesteld, waarin altijd ook een toezichthouder zit. Dat versterkt de betrokkenheid van de toezichthouders bij de identiteit van de school.

Desgewenst kan het Toezichthoudend Bestuur zelfstandig vergaderen. In het verslagjaar was daar geen aanleiding toe en werd steeds vergaderd samen met het UB en de directeur. Naast de vier gezamenlijke vergaderingen waren er in juni en november 2019 ledenvergaderingen.

De taken en verantwoordelijkheden zijn beschreven in het Strategisch Management Plan (SMP) dat in 2018 en 2019 door het Collectieve Bestuur is ontwikkeld. De Code Goed bestuur -zoals die door de PO-raad is vastgesteld- wordt gehanteerd. Strategische doelen zijn verwerkt in het Schoolplan en de daarvan afgeleide werkplannen, die per schooljaar worden vastgesteld en geëvalueerd.

A.F. van Toor

Voorzitter Collectief Bestuur

BIJLAGEN

BIJLAGE I Verantwoording middelen prestatiebox

De middelen vanuit de prestatie box zijn in 2019 ingezet ten behoeve van een herregistratiecursus voor de schoolleider. Tevens zijn de middelen gebruikt voor een schoolbrede professionaliseringslag onder het team. Deze combinatie van video-interactiebegeleiding en collegiale consultatie werd op professionele wijze begeleid door Driestar Educatief. Het betreft een meerjarig traject dat is ingezet in 2018. Aanvankelijk zou dit traject in 2019 worden afgrond. Gezien de positieve effecten is besloten hiermee ook in 2020 en 2021 door te gaan. Op het gebied van cultuureducatie is eveneens het nodige gerealiseerd vanuit de prestatie box. Zo ontvangt elke oudste leerling een boek over de geschiedenis van Gortel en Het Mosterdzaadje. De lokale historie werd voor het voetlicht gehaald een jaarlijkse herdenking te organiseren bij een monument uit de Tweede Wereldoorlog. Er werden bezoeken gebracht aan diverse musea. Tevens is in samenwerking met Cultuurplein Noord Veluwe gekozen voor een aantal culturele activiteiten passend binnen diverse vakgebieden, waaronder wereldoriëntatie, burgerschap en beeldende vorming.